5 класс

Караарий, юккъерий аттестаци кхочушъяран мах хадоран фонд
С.Э.Эдиловн программи т1ехь

Нохчийн литературин хьалхарчу чийрикан талламан болх №1 (сочинени)

Сочинени «Гурахь»

Талламан болх № 2 (тест №1)

Ф.Ц1.____

Класс____ «_____», терахь__________

1. Хьан кхоьллина Саидов Билалан нохчийн барта кхолларалле безам-марзо? Х1ун яра цуьнан ц1е?

а) ненананас; Самнат;

б) йишас; Амнат;

в) дененас, Зарет.

2. «Майра к1ант Сулима» ц1е йолчу туьйранахь вуьйцучу хьоладен ц1е х1ун ю?

а) Сода;

б) Со1дал;

в) Совбан.

3. Х1ун бахьана долуш, мича 1алашонца шайн ц1ера аравелираСулима?

а) хьуьнха тала ваха;

б), къена дай-наний кхаба;

в) шеен хьуьнарш гайта.

4. Мусаев Мохьмад маца, мичахь вина?

а) 1915-чу шарахь Бух1ан-Юьртахь;

б) 1920-чу шарахь Веданахь;

в) 1903-чу шарахь Хьалха-Мартан т1аьхь.

5. Мусаев Мохьмадан дуьххьарлерчу дийцаран ц1е х1ун яра?

а) " Токхе гуьйре";

б) "Дашо гуьйре";

в) "Беркате гуьйре".

6. Мусаев Мохьмадан ,"Ц1ен маьхьси" ц1е йолу произведени муьлхачу жанрехь язйина ю?

а) стихотворени;

б) повесть;

в) туьйра;

7. Мусаев Мохьмадан ,"Ц1ен маьхьси" ц1е йолу туьйранахь х1у деш бойна лоьман корта?

а) поп бош кхассаделла;

б) жижиган талх хьочу лечана т1аьхьахьаьддачохь;

в) хьуьна юккъехула доладелла лелачу хенахь.

8. «Зайнди» дийцарехь, Зайндина маса шо дузуш хилла шен нана леш?

а) 8

б) 6

в) 7

9. Арухас ша базара йоьдуш муьлха г1уллакхаш т1едеххира Зайдина

____

____

____

____

____

____

9. Зайнди Михайловске деша хьаьнца вахана?__________________________________

Мах хадор___________

Талламан болх № 3 (тест №2)

Ф.Ц1.____

Класс____ «_____», терахь__________

1. Маца, мичахь вина нохчийн яздархо, поэт Мамакаев Мохьмад?

а) 1900 -чу шарахь Хьалха-Мартант1ахь;

б) 1920 - чу шарахь Г1ойт1ахь;

В) 1910 –чу шарахь Т1ехьа - Мартант1ахь.

2. Мамакаев Мохьмадан дийцар ду «Баппа» ц1е йолуш. Нохчийн маттахь баппа ду ткъа оьрсийн маттахь х1ун ю оцу зезаган ц1е?

а) Ромашка;
б) Пион;
в) Одуванчик.

3. «Баппа» дийцаран массо а турпалхойн ц1ераш д1аязъе.

____

____

____

____

4. Зуда ялаялале муха стаг хилла Узарха?

____

____

____

5. Цхьана дашца характеристика ло дийцаран коьртачу турпалхочунна.

____

6. Сулейманов Ахьмад маца, мичахь вина?

а) 1915-чу шарахь Бух1ан-Юьртахь;

б) 1920-чу шарахь Веданахь;

в) 1922-чу шарахь Олхазар-К1отарахь.

7. «Борз ю уг1уш» стихотворени язъйина
а) Мамакаев 1аьрбис;

б) Саидов Билалас;

в) Сулейманов Ахьмада.

8. «Борз ю уг1уш» стихотворени хьанна лерина ю?
а) Мамакаев Мохьмадна;

б) Сатуев Хьусайна;

в) Мамакаев 1аьрбина.

9. «Доттаг1алла» стихотворени язъйина

а) Окуев Шимас

б) Бадуев Саь1ида

в) Муталибов Зайндис

10. Вайн лулахь муьлха къаьмнаш деха? Д1аязъе.

____

____

Мах хадор______

Талламан болх № 4 (тест №3)

Ф.Ц1.____

Класс____ «_____», терахь__________

1. Маца, мичахь вина нохчийн яздархо Махмаев Жамлдин Махмудович?

а) 1900 -чу шарахьХьалха-Мартант1ахь;

б) 1920 - чу шарахь Г1ойт1ахь;

в) 1939 –чу шарахь Бердк1елахь..

2. «Буьйсанна г1улчаш» дийцаран турпалхойн ц1ераш д1аязъе.

____

____

____

3. Дийцар т1ехь Бирланта 1аламехь хила тарлуш болу хийцамаш халкъан тидамашца бусту. Д1аязбе уьш.

____

____

____

4. Х1ун халонаш лан дийзира Солсин ша схьаэцна кад шовдан йисте охьабилла воьдуш?

____

____

5. Маца, мичахь вина нохчийн яздархо Амаев Ваха-Хьаьжа Хасиевич?

а) 1963 -чу шарахь 1аьларахь;

б) 1920 - чу шарахь Г1ойт1ахь;

в) 1939 –чу шарахь Бердк1елахь..

6. «Малх чубаре хьоьжура иза» ц1е йолчу дийцарехь коьрта турпалхо мила ву?

____

7. Мел хан ю уьш вагон чохь д1аоьхуш болу?

а) Кхо дей, кхо буьйсий;

б) ялх дей, ворх1 буьйсий;

в) ялх дей, ворх1 буьйсий.

8. Шина вешина уггар хазахета ловзар муьлханиг дара?

____

9. Вайн халкъ махкаха маца даьккхина?

а) 1941 –чу шарахь, 12 январехь;

б) 1944 –чу шарахь, 23 февралехь;

в) 1946-чу шарахь, 13 мартехь.

10. «Даймохк» темина синквейн:

____

____

____

____

Синквейн (от фр. cinquains, англ. cinquain) — пхеа мог1анех (стихах) лаьтта стихотворенин кеп, кхоьллина Американ Цхьанатоьхначу Штаташкахь (США) XX-чу оьмаран (б1ешаран) юьххьехь японски поэзин хайку (хокку), танка жанрийн т1е1аткъамца. Ламасталлин синквейнан рифма а, стихотворни барам а ца хуьлу, ткъа х1ора стихехь долчу дешдакъойн барам кху кепара хуьлу: 2—4—6—8—2, шадерг 22 дешдакъа (хайку 17 дешдекъахь лаьтта, танка - 31).

Синквейнан х1ора мог1а вовшахтохаран шен бакъо ю:

1 мог1а - синквейнан коьрта тема гойту **цхьа ц1ердош**.
2 мог1а – коьртачу ойланан билгало гойту **ши билгалдош (я ши причасти).**
3 мог1а – темин дар гойту **кхо хандош.**
4 мог1а – билггала темица дог1у цхьа маь1на гойту **предложени (афоризм, кица я ша х1оттийна предложени).**
5 мог1а – **цхьана ц1ердашах** лаьтта дерзор (коьртачу темица йолу ассоциаци).

Нохчийн маттахь дешнаш (ингалсан меттан дешнел) мелла а деха хиларна, лакхахь балийна х1ора стихан дешдакъойн барам нохчийн маттахь х1иттийнчу синквейнашкахь лар ца ло. Масала, «Нана» темина синквейн:

Нана
Хьоме, дика
Кхиаво, 1алашво, веза
Уггаре а гергара, деза адам
Дуьне

Мах хадор________________